

Ezekiel 47:1-8 Přivedl mě znovu ke vchodu do domu. A hle, zespodu prahu domu vytékala k východu voda; průčelí domu je totiž obráceno k východu a voda tekla dolů zpod pravého boku domu na jižní straně oltáře. ² A vyvedl mě branou severní a vedl mě venku okolo k vnější bráně směrem na východ. A hle, voda se řinula z pravého boku domu. ³ Když odcházel ten muž na východ, měl v ruce měřicí šňůru. Odměřil tisíc loket a provedl mě vodou; vody bylo po kotníky. ⁴ Znovu odměřil tisíc a provedl mě vodou; vody bylo po kolena. Odměřil další tisíc a provedl mě; vody bylo po bedra. ⁵ Odměřil ještě tisíc a potok nebylo možno přebrodit; voda vystoupila a muselo se v ní plavat; byl to potok, který se už nedal přebrodit. ⁶ Řekl mi: "Vidíš, lidský synu?" Vedl mě dál a znovu mě přivedl k břehu toho potoka. ⁷ Když jsem se tam vrátil, hle, na břehu potoka bylo po obou stranách velmi mnoho stromů. ⁸ I řekl mi: "Tato voda odtéká do východního obvodu, teče dolů do Araby a vlévá se do moře. Tam, kde vtéká do moře, stávají se vody zdravými.

Ezekiel 47:9-12 ⁹ Každý hemžící se živočich bude žít všude, kam se vlévá potok. A ryb bude velmi mnoho. Neboť kam se vlévají ony vody, tam se vody moře stávají zdravými a zůstane naživu všechno tam, kam se ten potok vlévá. ¹⁰ I postaví se u něho rybáři; od Én-gedí až k Én-eglajimu se budou rozprostírat sítě. Ryb rozličného druhu bude velmi mnoho jako ryb ve Velkém moři. ¹¹ Avšak jeho bažiny a mělčiny nebudou ozdraveny, bude se tam získávat sůl. ¹² Při potoku na obou březích vzejde rozličné ovocné stromy, jemuž nebude vadnout listí, jež nepřestane plodit, ale každý měsíc přinese rané plody, neboť vody, které je zavlažují, vytékají ze svatyně. Jeho ovoce bude sloužit za pokrm a jeho listí jako lék."

Sestry a bratři,

voda, když se řekne voda, představíme si tekutinu, tu nejběžnější, tu stále přítomnou někdy až otravnou vlhkost. Přesto něco tak samozřejmého jako je voda, může také docházet. Jistě si to uvědomují všichni zemědělci, ale letos asi my všichni, když se díváme na průtoky řek, na vysychající přehrady.

To je jako v té pohádce sůl nad zlato, předpokládám, že jí všichni zde známe. Sůl, ten nerost, který je všude kolem nás, to, co stojí pár korun – je to naprostá samozřejmost. Otázka mělo být nad zlato a drahé kamení? Představte si, kdyby ve svatováclavské koruně byl místo těch smaragdů, rubínů a jiných kamenů byly krystaly soli zasazené do obyčejného železa (místo zlata). To bychom si zřejmě říkali, co je to za srandu, jaký šprýmař to vymyslel, anebo bychom si řekli, že zloději opět řádili. Hodnota, jak si věci vážíme a jak jí oceňujeme je přímo úměrná dostupnosti a vzácnosti dané věci, historií atd. Drahých kamenů na světě není zase tolik, tak si jich považujeme více než soli. Nicméně stačilo by, a na tom je založena zápleтка té pohádky, aby toho nerostu, který je všude, aby se nám (i nerozumným opatřením) vytratil.

Sestry a bratři, že si to můžeme přirovnat i k duchovním hodnotám. Co kupříkladu taková svoboda. Ano, té máme v Čechách jí stále poměrně hodně, člověk jí bere jako samozřejmost. Skoro si jí přestanou mnozí vážit, ale co se stane, když se svoboda omezí? Co se stane, když budeme přiškrcovat svobodu, třeba když omezíme média? Nebude nám chybět? Budeme mít nějaká měřítka pravdivosti? Nebudou pak jen oficiální vládní stanoviska a dál už nic? Jaký je život bez svobody?

Pojďme ale blíže, v tom textu se píše o vodě. Má tam hlavní úlohu, kolem ní se děj točí. Kam směřuji? S tou vodou je to podobné jako v tom případě se solí. Když je jí dostatek je brána jako samozřejmost, někdy až otravnou věc, zejména když nám prší za kabát. Jenže problém nastává, když pršet přestane, jakmile se vody začne nedostávat. Kabát sice už nepotřebujeme, ale rádi bychom se vysprchovali, ale nebudeme moci. Najednou přichází otevírání očí a mysli. Něco tak samozřejmého, něco, čím tahle země tak oplývala, že se musela zem odvodňovat a meliorovat, bylo té vlhkosti tolik, že jsme se zaměřili na vysušování, nám teď zoufale chybí.

Nejen citliví lidé vnímají klimatický žal. Dostáváme se k bodu zlomu změny klimatu a přesto přikládáme pod kotel! Vlastně ale jak pod něj nepřikládat, když už jsme tak strašlivě závislí - na všech těch fosilních palivech, na všem ropách a zemních plynech, na ložiscích uhlí... Jsou lidé, kteří nám doteď budou tvrdit – nic zásadního se neděje, užívejme života v rychlých autech, carpe diem, jen ten benzín a naftu zlevněme, aby se přiložilo pod nebeský kotel ještě více. Stejně se to má s válkou. Všichni tvrdí, že je zlá, hubí statisíce nejen mladých životů, poškozují celé země a přesto jí nikdo neumí zastavit. Stačí jedna, dvě mocné

říše, aby se válčilo pořád. Jak nemít žal, když nás čekají přetěžké časy. Jde to zastavit? Je v tom určitá, nemůže nás nenapadnout, d'ábelskost. To dobré, na čem lidstvo nesmírně zbohatlo, se otáčí proti nám samým. Dopadneme stejně jako nemoudrý král v té pohádce, kdy z jeho dvora všichni utíkají? I to zlato mu ukradnou ti vykukové princové...

Bible, sestry a bratři, na to jde jinak. Pro mě byl ten dnešní text vlastně objevem. Vrhá nás do doby, kdy je to s tehdejším Božím lidem také špatné. Odehrává se v období babylonského exilu, po pádu Jeruzaléma. Poselství se zprvu soustředí na soud. Ano, za to, co se stalo si mohl Boží lid sám, netřeba to svádět na ostatní, na pohany, na Boha, na cokoli jiného. Mohlo za to jejich upnutí se k mizerným věcem, Bible by řekla k modlářství a nespravedlnosti. To by nám, ostatně, mohlo být výstrahou i dnes. Je dnešní svět spravedlivý a k čemu se upíná? (Obávám se, že moc ušlechtilé věci a ideály to nejsou.)

Jenže to nadějně nás čeká. Náš Bůh je Bohem naděje. I když je dopuštěno vyhnanství, Boží lid ve vyhnanství nezůstane navždy. Ezechiel vidí obnovu, Bůh s lidem zůstal. Zajímavé, ten chrám, který byl vypleněn, zničen, znesvěcen, se stává symbolem požehnání, uzdravení a Boží přítomnosti. Ezechiel v předchozích kapitolách líčí nový chrám. Proto to opakuji stále znova, i kdyby s našimi chrámy a liturgickými prostory, architekturou se stalo cokoli, to ještě neznamená konec křesťanství. Bůh si poradil s horšími situacemi. Jaksi naše naděje se upíná přece jinam, dál, upíná se k **věrnosti Hospodinově, my bychom řekli ke Kristu.** Tam máme tu skálu a základ. Platí to i dnes? Co myslíte? Platí.

A tak, sestry a bratři, Ezechiel ve své vizi popisuje nejprve stavbu nového chrámu. Je to impozantní chrám. Nicméně má vadu na kráse – je prázdný a bez života. Přichází ale i to B: v tom chrámu se konečně objevuje život. Voda je spjata se životem, a tak se nyní ukazuje, zpod prahu chrámu vytéká voda, která nejprve teče jako pramínek, nejdříve je jí jen po kotníky, ale pak se mění ve stále hlubší řeku. A ta řeka se stane tak mocnou, že proměňuje pouště v úrodná ústí řek, obnovuje rybí populace a vegetaci, a dokonce uzdravuje slané vody Mrtvého moře.

Můžeme textu rozumět ekologicky a eschatologicky: to s čím se zde setkáváme není jen obnovený chrám, možnost nové a čerstvé lidské bohoslužby, ale je to více – je to uzdravení celého stvoření. V té vizi nastává rozkvět přírody, hojnost, nádhera, obnova a proměna života. Napadá mě to je **vize, která by dnes mohla mluvit k mnoha lidem.** To, co se zde děje, nebo to, co se bude dít, není jen věc a libůstka, abychom zachovali kostel, nebo abychom jej řádně vyzdobili a měli kde ctít Boha. **Boží milost má přesah, to dobré se rozlévá okolo,** vyvěrá zpod prahu a teče dál do města a dál do dalšího města, do všech obydlí a pro všechny lidi. Proud životodárné vody se valí jako v řece a ta milost se rozlévá, jsou tam ryby a život sám.

Sestry a bratři, je tu naděje; Bůh totiž stojí o obnovu života, o obnovu i světa, Bůh stojí na straně hojnosti.

Sestry a bratři, ještě jedna poselství ten text nese. Mrtvé moře, kde se nyní rádi koupou turisté, symbolizovalo smrt: žádné ryby, žádná rostlina, slaná voda symbolizovala neplodnost a soud. Tady se děje vlastně takový zázrak: to množství sladké Boží vody proměňuje i tu smrt. Boží život proudí i do těch nejvíce mrtvých a nejvíce beznadějných míst. A tak zde máme takový holistický program. Vlastně je to evangelium, protože nakonec bude přemožena i ta smrt. Boží milost je zde nejen pro spásu lidí, pro tu vyznávající menšinu Božího lidu, ale ekologickou nápravu celého stvoření. I za to můžeme o díkčinění děkovat. **AMEN**